

Fitxa tècnica

Guió Kazim Öz **Música** Mustafa Biber **Fotografia** Eyüp Boz, Feza Çaldıran, Orçun Özki-
linç **Interpretació** Ahmet Aslan, Haleigh Ciel, Füsün Demirel, Tomris Incer, José Ramón
Rosario, Teresa Anne Volgenau, Nik Xhelilaj, Bülent Çolak, Güler Ökten, Levent Özdişek
Durada 113 min **Gènere** Ficció **Llengües** Turc, kurd i anglès, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

Història d'un jove que s'embarca en un viatge a Turquia després que la seva àvia Zarife mor de càncer en un hospital de Nova York. A través de la història de la Zarife, la pel·lícula aborda el tema de la massacre de població kurda de 1938 a Dersim i el silenci del que va passar en la història oficial turca. (amistadkurdistan.org)

Entrevista al director

Quina va ser la teva inspiració i la idea que et va motivar aquesta pel·lícula (Zer)?

Abans de 2015 estava filmant un documental al meu poble, Dersim [Kurdistan], i vaig trobar la cançó que apareix a la pel·lícula. Va ser interessant per a mi, moltes persones cantaven aquesta cançó i després em vaig preguntar com podria trobar la versió original d'aquesta cançó, i la vaig buscar durant tres anys. Cada vegada que visitava una ciutat preguntava a algú si coneixia la cançó o la història darrere d'ella. I després la recerca d'aquesta cançó es va tornar cada vegada més interessant com a idea. Era com una història per a una pel·lícula. Va començar així i després vaig canviar alguns elements i ho vaig ampliar per explicar la història dels kurds, la ciutat de Dersim i la seva cultura.

Explica'ns més sobre el documental que estaves filmant en aquell moment

El documental tracta sobre el meu poble, que va ser gran fa vint anys, però a causa de raons polítiques, moltes persones van abandonar el poble per emigrar a Europa i altres llocs. En el moment en què el vaig filmar, només hi quedaven uns quants ancians. Vaig fer una pel·lícula sobre ells i sobre els emigrants que vivien a Europa. Arte televisió l'ha projectat a França. El títol és *Dûr (Distant, 2005)*.

Zer funciona com una pel·lícula de carretera, relatant el viatge d'un jove que descobreix i es torna a connectar amb els seus avantpassats a través de la recerca d'una cançó. El que revela la pel·lícula és el procés de la memòria col·lectiva a la feina. El jove troba moltes versions de la cançó en el camí.

Has interpretat molt bé què volia dir amb la pel·lícula. Quan viatja, no es tracta del destí sinó del procés de viatge. Quan en Jan comença aquest viatge, no és una decisió conscient. Però el viatge en si l'arrossega a la història. Com si hi hagués un conte a la pel·lícula.

Pots parlar-nos sobre la producció de la pel·lícula? Quins reptes vas afrontar en termes de trobar finançament i com de difícil va ser fer la pel·lícula en la situació política actual?

El problema més gran va ser trobar diners per a la pel·lícula. Va ser una gran sorpresa per a nosaltres perquè el Govern ens va donar suport al principi [la pel·lícula va rebre fons parcials del Ministeri de Cultura i Turisme de Turquia]. Moltes vegades vaig sol·licitar finançament, però no van donar suport a les meves pel·lícules. Durant aquell temps, el govern turc va ser democràtic i després van canviar. Va ser important per a nosaltres, però per a la resta del finançament vam trobar fonts alternatives. Vam preguntar als amics, vam organitzar projeccions especials de les meves pel·lícules anteriors, hi va haver alguns contactes personals de coproducció. Vam filmar durant set mesos perquè estàvem esperant per filmar les escenes de Nova York. Realment, era difícil rodar a Nova York, les condicions no eren bones per a nosaltres, però finalment ho vam aconseguir.

On es va rodar la pel·lícula a Turquia?

Vam rodar a Afyon, que és al centre de Turquia, i vam filmar la carretera d' Afion a Dersim en molts llocs, incloent-hi Elazığ i Dersim. Les escenes de l'hospital van ser filmades a Istanbul.

Et veus com un cineasta militant? I com et situaries en el cinema turc contemporani?

Estic en contra del poder i l'estat a Turquia. Les meves pel·lícules són polítiques, però això no és una cosa que faci perquè vull. La forma en què visc allà m'obliga a fer pel·lícules polítiques. El que realment faig és el cinema kurd, i el que anomenem cinema kurd ha començat amb les meves pel·lícules i les pel·lícules dels meus amics.

Creus que hi ha un «cinema balcànic» i sents que ets part d'això?

Em sento a prop del cinema balcànic. La nostra cultura és similar, i suposo que pots dir que d'aquesta manera sóc part d'Europa oriental.

Quin tipus de cinema t'agrada?

Molts directors, però si estem parlant de pel·lícules gregues, Angelopoulos era com el meu mestre quan vaig començar a estudiar cinema. Quan vaig veure les seves pel·lícules, vaig pensar, «sí, hi ha un altre cinema, hi ha una altra manera de veure el món, veure la gent, la política i la història». Com el neorealisme italià, la primera part del cinema italià. També m'agrada el cinema rus entre els anys vint i trenta, quan van canviar el cinema d'una simple tecnologia a l'art.

Ana Grgić – eefb.org > amistadkurdistan.org

“Zer”: premis i seleccions principals

Festival Internacional de Cinema d'Ankara 2017: nominat a millor pel·lícula

Festival Internacional de Cinema de Haifa 2017: nominat al premi Golden Anchor a millor pel·lícula

Festival Internacional de Cinema d'Istanbul 2017: nominat al Golden Tulip

Festival Internacional de Cinema de Malatya 2017 nominat al premi Crystal Apricot a millor pel·lícula

Mannheim-Heidelberg International Filmfestival 2017: premi FIPRESCI a millor pel·lícula

Premi de l'Associació de Crítics de Cinema Turc SIYAD 2017: nominat al premi Turkish Cinema a millor música

Kazim Öz

Filmografia com a director

2017 *Zer*

2016 *The white sycamore* (documental)

2015 *Çinara sipî* (documental)

2014 *He bû tune bû / Varmış Bir Yokmuş* (documental)

2009 *Demsala dawi: Sewaxan / Son Mevsim: Şavaklar* (documental)

2008 *Bahoz / Fırtına*

2005 *Dûr / Uzak* (documental)

2001 *Fotograf*

1999 *Ax / Toprak* (curt)

1999 *Teknede* (curt documental)

1998 *Wenda* (curt)

1997 *Agire Jiyana: Rehsan* (curt)

1996 *Ellerimiz kanat olacak uçup gideceğiz* (curt documental)

1996 *El yordamiyla renkler* (curt documental)

Biografia

Kazim Öz, conegut com a director, escenògraf, editor, cinematògraf i productor de moltes pel·lícules guardonades, va néixer el 1973 a Dersim, a Turquia, amb un origen kurd. El 1992 fou director del Teatre Jiyana Nu de Şişli. Després fundà les productores cinematogràfiques Yapım 13 i Mesopotamya Sinema, on va treballar durant anys.

Va ser detingut el 24 de novembre de 2018 a Dersim, com a part d'una investigació duta a terme des de l'oficina del fiscal general de Diyarbakır. Acusat de "pertinença a una organització criminal" i "propaganda per a una organització il·legal", va ser detingut al ferri Pertek que va d'Elazığ a Dersim. El 25 de novembre, després de declarar al Palau de Justícia de Diyarbakır, va ser posat en llibertat sota control judicial.

Organització:

En conveni amb:

